

Vytvoření inkluzivního pracovního trhu práce v ČR

Situace osob se zdravotním postižením na trhu práce v ČR

Počet OZP v evidenci ÚP k 31. 12. 2015

• Invalidita I. stupně	34 588	osob
• Invalidita II. stupně	17 094	osob
• Invalidita III. stupně	111	osob
• Osoba zdrav. znevýhodněná	5 501	osob
• Další druhy invalidity	1 094	osob

Celkem 58 584 osob

Podíl OZP k 31. 12. 2015

- Podíl OZP na konci prosince 2015 vzhledem k pomalejšímu poklesu ve srovnání s celkovým počtem uchazečů o zaměstnání meziročně vzrostl z 11,3 % na 12,9 %.
- Příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, vynaloženo 4 320 059 tis. Kč, což bylo o 301 335 tis. Kč, tj. o 7,5 %, více než v roce 2014.
- Další příspěvky lze poskytnout podle § 75 na zřízení chráněného pracoviště a § 76 na částečnou úhradu provozních nákladů chráněného pracoviště.

Ekonomicky neaktivní OZP k 31. 12. 2015

- OZP pobírající ID 239 tisíc, proti roku 2014 o 9 tisíc více – celkově vyšší věk populace. Celkový počet ID I. až III. stupeň k 31. 12. 2015 – 421 655
- Tomu odpovídá také nárůst počtu volných míst a nižšímu počtu uchazečů o zaměstnání – OZP připadalo na konci roku 2015 na jedno volné pracovní místo, vhodné i pro tuto skupinu, průměrně 7,2 OZP, což je podstatně méně než v roce 2014, v průměru 12,7 OZP.

Počty příjemců ID k 31. 12. 2015

- Celkový počet příjemců ID 421 655 je:
 - 192 408 v I. stupni, průměrná výše 5 932
 - 68 363 ve II. stupni, průměrná výše 6 749
 - 160 884 ve III. stupni, průměrná výše 10 424
- Příjemci ID III. stupně, 160 884 osob, nemohou být evidováni jako uchazeči o zaměstnání – pouze zájemci, výjimku – mohou pracovat za mimořádných podmínek.

OZP a trh práce

- Odhaduje se, že celkem na trhu práce je asi 200 tisíc OZP, z toho téměř 90 tisíc v tzv. šedé zóně.
- V minulosti aktivně hledalo práci více než 90 tisíc příjemců ID, kteří postupně rezignovali.
- Odhaduje se, že potenciál zaměstnanosti příjemců ID je až 140 tisíc osob na registrovaném trhu práce.
- Vzhledem k nízkým příjmům jsou příjemci ID ochotni participovat na nelegálním trhu práce nebo na různých formách podvodného zaměstnávání.

Systemové neřešené problémy

- System nejprve invalidizuje osoby po úrazech či vážných následcích nemocí. Teprve následně se hledá způsob zaměstnání!!!
- Chybí systém (ucelené, koordinované) rehabilitace!!!
- Legislativa potlačuje pracovní – rehabilitační aspekt v sociálně – terapeutických dílnách, což vede k umělému zaměstnávání osob s téměř nulovou produktivitou práce a k podvodným jednáním!!!

Příčiny současného stavu.

- Škatulkování a opentličkování jednotlivých položek v rámci rozpočtu ministerstev. To je problém vytváření státního rozpočtu – socio-terapeutické dílny + podpora nezaměstnanosti OZP.
- Neschopnost jednotlivých ministerstev k efektivní spolupráci k systémovým řešením – každý si chrání svoje zájmy – koordinovaná rehabilitace.
- Neschopnost vidět provázanost jednotlivých problémů v rámci MPSV ČR (zaměstnanost, ID a sociální služby) a umět je řešit společně, aby vytvářely funkční systém.

Důvody nízké motivace části OZP hledat si práci.

- Strach o ztrátu nebo snížení výplaty ID. Strach je částečně odůvodněný. Máme signály, že i při dokončení vyššího stupně vzdělání dochází k novému posouzení invalidity.
- Špatný systém kompenzačních dávek pro OZP (zákon č. 329/2011 Sb.). Je založen na posuzování příjmů podle zákona o hmotné nouzi, a to i s posuzováním osob společné domácnosti. Takže ty aktivní postihuje.
- Možnost zneužívat systém - § 78 zákona o zaměstnanosti.

Co s tím?

• ???

- Do doby než na MPSV ČR bude ministr a jeho tým, který bude znát jednotlivé vztahy uvnitř sociálního systému a jak se vzájemně ovlivňují, nelze očekávat žádnou změnu. Upravovat jednotlivosti může být populární, ale současně i systémově špatné.
- Uvědomuji si, že mohu být nařčen z téhož. Je to pravda, ale já nemám jinou možnost, než se alespoň malinko pokoušet o změnu.

Děkuji Vám za pozornost.

Mgr. Václav Krása
v.krasa@nrzp.cz